

ÖNEM

Araştırmanızın önemini, problem ve amaç bölümünde belirtmiş olsanız da ayrı bir başlık altında vermeniz yararlı olabilir. Bu bölümde, araştırmanızı yapmanız sonucunda kime, neye, hangi oranda katkı getireceği açıklanır. “Araştırmanız, ilgili bilim dalına nasıl katkı getirecektir? Bu bilim dalının uygulamalarında sizin araştırma sonuçlarınızın etkisi olacak mıdır?” sorularının cevapları bu bölümde verilir. “Böyle bir araştırma yapılmassa da olur.” cümlesinin söylenmemesi için bu bölüme; ilgili bilim dalı, uygulamaları veya ülkeniz açısından sizin araştırmanızın getireceği katkıları sıralamanız faydalı olacaktır. Araştırmaların iki boyuttan en az birine dikkate değer bir katkı getirmesi beklenir. Araştırma ya alana kuramsal anlamda bir katkı sağlamalı ya var olan bir sorunun çözülmesini sağlamalı ya da var olan durumun iyileştirilmesi ile ilgili uygulamaya bir katkı sağlamalıdır. Araştırmanızın önem bölümünü yazarken cevaplandırmanız gereken sorulardan bazıları şunlar olabilir: Araştırmanız sonucunda elde edilen bilgiler, araştırma yapacağınız konu alanına ilişkin kuramsal bilgilere hangi oranda katkı sağlayacaktır? Bu konu alanında çözmek için seçtiğiniz sorun, neden önemlidir? Araştırmanız sonucunda elde edilen bilgiler ve deneyimler, konu alanının uygulamaları açısından nasıl ve hangi oranda yararlı olacaktır?

SAYILTI

Sayıltı (assumption), araştırma sürecinde doğruluğunun ispatlanması gerekmeyen önermedir (Gay vd., 2009). Genelde sayıltı ve hipotez birbirine karıştırılmaktadır. Araştırma sürecinde hipotezin doğruluğu test edilerek kabul veya reddedilir. Sayıltı ise doğru olarak kabul edilerek araştırma gerçekleştirilir. Arapça kökenli sözcüklerde sayıltı “farz”, hipotez “faraziye” karşılığındadır. Araştırma sürecinde sayıltı herhangi bir biçimde doğrulanmaz veya reddedilmez.

Araştırmamızda neleri sayıltı olarak kabul edebiliriz ya da neleri sayıltı olarak kabul edemeyiz? Öncelikle sayıltı olarak belirlediğiniz önermenin doğru olduğundan emin olmanız gerekmektedir. Araştırma sürecinde bir önermeyi test ederek

doğruluğunu sınamak çok fazla maliyet, zaman veya çaba gerektiriyor olabilir. Deneyle ispatlamanın imkânsız olduğu bu durumda araştırma raporunuzda bu önermeyi sayıltı olarak açık ve net bir biçimde ifade etmeniz gerekir. Örneğin, “Ebeveynlerin, alternatif değerlendirme yöntemlerine ilişkin görüşleri nelerdir?” şeklinde bir araştırma problemi için şu sayılılar söz konusu olabilir:

- Ebeveynlerin eğitim durumları gibi kontrol değişkenlerinin katılımcılar arasında değişiklik göstermediği.
- Veri toplama araçlarına verilen cevapların doğru ve samimi olduğu.

Yukarıdakilere daha birçok sayıltı eklenebilir. Ancak araştırmanızda gereğinden fazla sayıltı olması, sonuçların geçerliği hakkında kuşkuya düşülmesine neden olabilir. Bu nedenle sayılıları olabildiğince azaltmanız önerilmektedir. Örneğin veri toplama araçlarının geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarını yaparak bu araçların ölçmek istediğiniz özellikleri doğru ölçtüğünü belgelediğiniz noktada böyle bir sayılıda bulunmanıza gerek kalmayacaktır.

SINIRLILIKLAR

Sınırlılıklar, araştırmanızın temeli, uygulanması ve sonuçları açısından sınırlarını belirlediğiniz bölümdür. Araştırmacının kontrol edemediği ancak araştırma sonuçlarını negatif olarak etkileyebileceğini düşündüğü noktalardır (Gay vd., 2009). Araştırmanızda yapmak isteyip de yapamadığınız, bazı nedenlerden dolayı vazgeçmek zorunda kaldığınız durumları sınırlılıklar bölümüne yazabilirsiniz. Yukarıdaki örnekte verilen araştırma probleminin sınırlılıkları şunlar olabilir:

- Araştırmanın uygulanacağı evren ve örnekleme ilişkin sınırlılık: Araştırma, 2007-2008 eğitim öğretim yılında Ankara Atatürk İlköğretim Okulu'nda çocukları 2, 4, 6, ve 8. sınıfta öğrenim görmekte olan ebeveynler ile sınırlıdır.
- Araştırmanın kuramsal boyutlarına ilişkin sınırlılık: Araştırma, alternatif değerlendirme yöntemlerinden portfolyo ve performans değerlendirme yöntemleri ile sınırlıdır.
- Veri toplama araçlarına yönelik sınırlılık: Araştırmada veri toplama araçları anket tekniği ile sınırlıdır.

Bu örnekten de görülebileceği gibi araştırmada birçok sınırlılıklar belirlenebilir. Ancak bu sınırlılıkları olabildiğince azaltmak ve sadece yapmak isteyip de zaman, kontrol, maliyet vb. nedenlerden ötürü yapamadığımız noktaları sınırlılık olarak tanımlamak daha iyi olacaktır. Gay ve diğerlerinin (2009) de belirttiği gibi var olan sınırlılıkların dürüstçe ve açık bir biçimde araştırma raporunda belirtilmesi gerekir ki okuyucu bu sınırlılıkların araştırma sonuçları üzerindeki olası etkilerine ilişkin karar verebilsin.